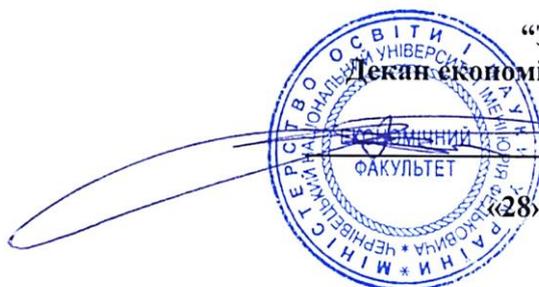

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Економічний факультет

Кафедра бізнесу та управління персоналом

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан економічного факультету
Роман ГРЕШКО
«28» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

Економічна психологія та етика бізнесу

Вибіркова

Освітньо-професійна програма: Менеджмент організацій і адміністрування

Спеціальність: 073 Менеджмент

Галузь знань: 07 Управління та адміністрування

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Факультет: економічний

Мова навчання: українська

Чернівці 2025 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Економічна психологія» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Менеджмент організацій і адміністрування» спеціальності 073 Менеджмент галузі знань 07 Управління та адміністрування, 2024 рік.

Розробники:

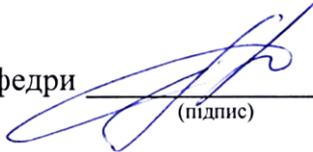
Філіпчук Наталія Василівна, доцент кафедри бізнесу та управління персоналом, к.е.н., доцент

Викладачі:

Філіпчук Наталія Василівна, доцент кафедри бізнесу та управління персоналом, к.е.н., доцент

Затверджено на засіданні кафедри бізнесу та управління персоналом
Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Завідувач кафедри

(підпис)

Любов ВОДЯНКА

Схвалено методичною радою економічного факультету
Протокол № 1 від «27» серпня 2025 року

Голова методичної ради

Ірина НИКИФОРАК

Освітня компонента «Економічна психологія та етика бізнесу» належить до **вибіркових навчальних дисциплін** підготовки здобувачів вищої освіти за **освітньо-професійною програмою «Менеджмент та адміністрування»** спеціальності **073 «Менеджмент»**. Дисципліна дозволяє здобувачам: сформувати системне уявлення про психологічні чинники економічної поведінки особистості, групи та організації; оволодіти знаннями з етичних принципів і норм ведення бізнесу, корпоративної соціальної відповідальності та професійної етики менеджера; розвинути навички психологічного аналізу управлінських ситуацій, прийняття етично виважених управлінських рішень; сформувати здатність застосовувати знання з економічної психології та етики бізнесу у практичній діяльності менеджера, у взаємодії з партнерами, клієнтами, персоналом; сприяти розвитку критичного мислення, рефлексії, емпатії та етичної культури у професійному середовищі.

Мета навчальної дисципліни полягає у формуванні у студентів компетентностей щодо економічної психології з метою формування у студентів системи знань про сутність науки «Економічна психологія» та навичок використання психологічного підходу в управлінні економічною поведінкою суб'єктів економічної діяльності.

Пререквізити. Основи цієї дисципліни закладені в таких курсах як психологія, економічна теорія, соціологія, культури ділового спілкування.

Результати навчання. Відповідно до освітньо-професійної програми «Менеджмент організацій і адміністрування» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 073 «Менеджмент» та галузі знань 07 Управління та адміністрування вивчення вибіркової дисципліни «**Економічна психологія та етика бізнесу**» сприяє поглибленню наступних компетентностей та програмних результатів навчання:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Загальні та фахові компетентності

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя..

ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 15. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

СК 6. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

СК 9. Здатність працювати в команді та налагоджувати між особистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.

СК 14. Розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності.

СК 15. Здатність формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.

Результати навчання:

ПРН 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень.

ПРН 9. Демонструвати навички взаємодії, лідерства, командної роботи.

ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

ПРН 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

ПРН 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Загальна інформація

3 циклу вибіркового дисциплін

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
денна	3	6	3	90	30	15	-	-	45	-	залік

ТЕМАТИКА ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ З ПЕРЕЛІКОМ ПИТАНЬ

П/п	Назва теми з основними питаннями
1	<p>Тема: Економічна психологія: суть, місце і роль в системі наук про людину</p> <p>Завдання: оволодіти знаннями щодо сутності економічної психології, її основних завдань та функцій; визначити місце цієї науки у системі наук про людину; вивчити її роль у дослідженні економічної поведінки індивіда.</p> <p>Питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Визначення економічної психології. • Місце економічної психології у системі наук про людину. • Основні завдання та функції економічної психології. • Роль економічної психології у вивченні економічної поведінки.
2	<p>Тема: Економічна свідомість і економічне мислення</p> <p>Завдання: розглянути поняття економічної свідомості, її структуру та функції; вивчити особливості економічного мислення, механізми його формування та вплив на поведінкові економічні рішення.</p> <p>Питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Поняття економічної свідомості. • Структура економічної свідомості. • Відмінність економічного мислення від інших видів мислення. • Механізми формування економічного мислення.
3	<p>Тема: Психологія кольору в маркетинговій гільці економічної психології</p> <p>Завдання: засвоїти основи психології кольору, вивчити вплив кольорових рішень на споживацьку поведінку та маркетингові стратегії, розглянути практичне застосування кольору в рекламі та брендингу.</p> <p>Питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Психологічні властивості кольору. • Вплив кольору на емоції та поведінку споживачів. • Популярні кольори в маркетингу та їх значення. • Вибір кольору для бренду та реклами.
4	<p>Тема: Генерація ідей в економічній психології</p> <p>Завдання: оволодіти знаннями про психічні процеси, що сприяють генерації нових ідей; техніки креативного мислення у контексті економічної діяльності та інноваційного</p>

	<p>розвитку.</p> <p>Питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Психічні механізми генерації ідей. • Техніки стимулювання креативності. • Роль генерації ідей у розвитку бізнесу та інновацій. • Методи подолання бар'єрів креативності.
5	<p>Тема: Економічна поведінка у процесі прийняття рішень</p> <p>Завдання: розглянути психологічні механізми та фактори, що впливають на прийняття економічних рішень; вивчити типові помилки та когнітивні викривлення в процесі вибору.</p> <p>Питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Етапи прийняття економічних рішень. • Фактори, що впливають на економічну поведінку. • Поняття когнітивних викривлень. • Типові помилки при прийнятті рішень.
6	<p>Тема: Психологія сприйняття грошей, багатства та бідності</p> <p>Завдання: дослідити особливості психологічного сприйняття грошей, багатства та бідності, вплив соціальних і культурних факторів на цінності, пов'язані з фінансовим станом.</p> <p>Питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Особливості психологічного сприйняття грошей. • Стереотипи щодо багатства і бідності. • Вплив культури на ставлення до грошей. • Вплив сприйняття грошей на поведінку.
7	<p>Тема: Психологія споживання</p> <p>Завдання: оволодіти знаннями щодо мотиваційних, емоційних та когнітивних аспектів споживацької поведінки; вивчити вплив реклами, брендів та суспільних трендів на формування споживчих уподобань.</p> <p>Питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Мотиваційні аспекти споживчої поведінки. • Вплив емоцій на вибір товарів і послуг. • Роль брендів у формуванні лояльності споживачів. • Вплив реклами на формування потреб.
8	<p>Тема: Прикладні аспекти сучасної етики бізнесу</p> <p>Завдання: розглянути основні принципи та норми сучасної бізнес-етики; дослідити прикладні аспекти етичної поведінки в бізнес-середовищі; розглянути етичні дилеми та методи їх вирішення.</p> <p>Питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Основні принципи бізнес-етики. • Типові етичні дилеми у бізнесі. • Вплив етики на репутацію компанії. • Механізми забезпечення дотримання етики.
9	<p>Тема: Етика ділового спілкування</p> <p>Завдання: вивчити основи етичних норм у діловому спілкуванні; розглянути принципи взаємоповаги, довіри та професійної етики у міжособистісних комунікаціях.</p> <p>Питання:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Основні етичні норми ділового спілкування. • Встановлення довіри у професійних відносинах. • Помилки, що порушують етичність спілкування. • Значення етики для корпоративної культури.
10	<p>Тема: Невербальна спілкування</p> <p>Завдання: оволодіти знаннями про види та функції невербальної комунікації; її роль у</p>

	діловому спілкуванні; розглянути культурні відмінності невербальних сигналів. Питання: <ul style="list-style-type: none"> • Види невербальної комунікації. • Вплив невербальних сигналів на сприйняття інформації. • Культурні особливості невербальної поведінки. • Методи інтерпретації невербальних знаків.
11	Тема: Діловий імідж та діловий дрес-код Завдання: засвоїти поняття ділового іміджу, його складові, роль дрес-коду у формуванні професійного образу; вивчити основні принципи ділового стилю одягу. Питання: <ul style="list-style-type: none"> • Поняття ділового іміджу та його складові. • Вплив дрес-коду на професійне сприйняття. • Типи ділового дрес-коду. • Методи формування позитивного ділового іміджу.
12	Тема: Етичні аспекти ділових переговорів Завдання: розглянути етичні стандарти ведення ділових переговорів; вивчити способи підтримки етичної поведінки й уникнення конфліктів під час переговорного процесу. Питання: <ul style="list-style-type: none"> • Етичні принципи ділових переговорів. • Запобігання маніпуляціям у переговорному процесі. • Значення довіри у ділових переговорах. • Методи вирішення етичних конфліктів.
13	Тема: Етикет ділових зустрічей та прийомів Завдання: оволодіти знаннями про правила етикету під час організації і проведення ділових зустрічей і прийомів; розглянути культурні та професійні особливості ділового етикету. Питання: <ul style="list-style-type: none"> • Основні правила етикету на ділових зустрічах. • Організація ділових зустрічей. • Культурні особливості ділового етикету. • Роль невербальної поведінки у діловому етикеті.
14	Тема: Корпоративна етика та умови її успішного формування Завдання: вивчити поняття корпоративної етики, її роль у формуванні корпоративної культури; розглянути умови та методи ефективного впровадження етичних норм у діяльність організації. Питання: <ul style="list-style-type: none"> • Поняття корпоративної етики. • Вплив корпоративної етики на культуру компанії. • Умови формування ефективної корпоративної етики. • Інструменти впровадження етичних норм у організації.

ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З ПЕРЕЛІКОМ ЗАВДАНЬ

П/п	Назва теми з основними питаннями (завданнями)
1	<p>Тема: Економічна психологія: суть, місце і роль в системі наук про людину</p> <p>Завдання: сформулювати розуміння сутності економічної психології, її місця у системі наук про людину, вивчити основні завдання та функції, розглянути роль у дослідженні економічної поведінки індивіда.</p> <p>Завдання включають:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ознайомлення з поняттям економічної психології. • Визначення її місця у системі наук про людину. • Аналіз основних завдань і функцій. • Обговорення ролі економічної психології у вивченні економічної поведінки.
2	<p>Тема: Економічна свідомість і економічне мислення</p> <p>Завдання: дослідити поняття економічної свідомості, структуру та функції; вивчити особливості економічного мислення та його вплив на поведінкові економічні рішення.</p> <p>Завдання включають:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вивчення структури економічної свідомості. • Аналіз особливостей економічного мислення. • Розгляд механізмів формування економічного мислення. • Обговорення впливу на прийняття рішень.
3	<p>Тема: Психологія кольору в маркетинговій гільці економічної психології</p> <p>Завдання: засвоїти основи психології кольору, дослідити вплив кольору на споживацьку поведінку та маркетингові стратегії.</p> <p>Завдання включають:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вивчення психологічних властивостей кольору. • Аналіз впливу кольору на емоції та поведінку споживачів. • Ознайомлення з кольоровими стратегіями маркетингу. • Практичне застосування кольору у брендингу.
4	<p>Тема: Генерація ідей в економічній психології</p> <p>Завдання: вивчити психічні процеси, що сприяють генерації ідей, розглянути техніки креативного мислення в економічній діяльності.</p> <p>Завдання включають:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Огляд психічних механізмів креативності. • Ознайомлення з техніками стимулювання ідей. • Практичні вправи з генерації ідей. • Обговорення ролі креативності у бізнесі.
5	<p>Тема: Економічна поведінка у процесі прийняття рішень</p> <p>Завдання: проаналізувати психологічні механізми прийняття економічних рішень, типові помилки та когнітивні викривлення.</p> <p>Завдання включають:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вивчення етапів прийняття рішень. • Аналіз факторів впливу на економічну поведінку. • Розгляд когнітивних викривлень. • Практичний аналіз типових помилок.
6	<p>Тема: Психологія сприйняття грошей, багатства та бідності</p> <p>Завдання: дослідити психологічне ставлення до грошей, багатства та бідності, вплив соціокультурних факторів.</p> <p>Завдання включають:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ознайомлення зі стереотипами про багатство і бідність. • Аналіз культурних аспектів сприйняття грошей. • Обговорення впливу фінансового статусу на поведінку.

7	<p>Тема: Психологія споживання</p> <p>Завдання: розглянути мотиваційні, емоційні та когнітивні аспекти споживацької поведінки, вплив реклами і брендів.</p> <p>Завдання включають:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вивчення мотивів споживання. • Аналіз впливу емоцій на вибір товарів. • Оцінка ролі брендів і реклами. • Практичні кейси з поведінки споживачів.
8	<p>Тема: Прикладні аспекти сучасної етики бізнесу</p> <p>Завдання: розглянути основні принципи бізнес-етики, етичні дилеми та методи їх розв'язання.</p> <p>Завдання включають:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ознайомлення з етичними нормами в бізнесі. • Аналіз типових етичних дилем. • Обговорення впливу етики на репутацію компанії. • Вивчення механізмів забезпечення дотримання етики.
9	<p>Тема: Етика ділового спілкування</p> <p>Завдання: дослідити норми етики у діловому спілкуванні, принципи довіри і взаємоповаги.</p> <p>Завдання включають:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вивчення етичних норм у професійній комунікації. • Аналіз способів встановлення довіри. • Обговорення типових помилок і їх уникнення.
10	<p>Тема: Невербальна спілкування</p> <p>Завдання: вивчити види і функції невербальної комунікації, її культурні особливості.</p> <p>Завдання включають:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ознайомлення з основними видами невербальної комунікації. • Аналіз культурних відмінностей у невербальній поведінці. • Практичні вправи з інтерпретації невербальних сигналів.
11	<p>Тема: Діловий імідж та діловий дрес-код</p> <p>Завдання: сформулювати розуміння ділового іміджу, ролі дрес-коду, основних принципів ділового стилю.</p> <p>Завдання включають:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вивчення складових ділового іміджу. • Аналіз впливу дрес-коду на професійний образ. • Ознайомлення з типами ділового дрес-коду.
12	<p>Тема: Етичні аспекти ділових переговорів</p> <p>Завдання: розглянути етичні стандарти ведення переговорів, методи підтримки етики.</p> <p>Завдання включають:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ознайомлення з основними етичними принципами переговорів. • Аналіз способів запобігання маніпуляціям. • Обговорення ролі довіри у переговорному процесі.
13	<p>Тема: Етикет ділових зустрічей та прийомів</p> <p>Завдання: засвоїти правила етикету на ділових зустрічах і прийомах, культурні особливості.</p> <p>Завдання включають:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Вивчення основних правил ділового етикету. • Ознайомлення з особливостями організації зустрічей. • Аналіз культурних факторів етикету.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

П/п	Назва теми з основними завданнями
1	Тема: Економічна психологія: суть, місце і роль в системі наук про людину Завдання: опрацювати визначення економічної психології, її основні завдання та функції; дослідити місце економічної психології серед наук про людину; проаналізувати роль економічної психології у дослідженні економічної поведінки.
2	Тема: Економічна свідомість і економічне мислення Завдання: опрацювати поняття економічної свідомості, її структуру і функції; вивчити особливості економічного мислення, механізми його формування та вплив на прийняття рішень.
3	Тема: Психологія кольору в маркетинговій гільці економічної психології Завдання: вивчити основи психології кольору; проаналізувати вплив кольорових рішень на поведінку споживачів; дослідити приклади використання кольору у рекламі та брендингу.
4	Тема: Генерація ідей в економічній психології Завдання: опрацювати психічні процеси генерації ідей; ознайомитися з техніками стимулювання креативного мислення; дослідити роль креативності у бізнесі.
5	Тема: Економічна поведінка у процесі прийняття рішень Завдання: вивчити етапи прийняття економічних рішень; проаналізувати фактори, що впливають на поведінку; розглянути когнітивні викривлення та типові помилки.
6	Тема: Психологія сприйняття грошей, багатства та бідності Завдання: дослідити психологічні аспекти сприйняття грошей; вивчити соціокультурні впливи на ставлення до багатства та бідності; проаналізувати вплив стереотипів.
7	Тема: Психологія споживання Завдання: опрацювати мотиваційні та емоційні аспекти споживацької поведінки; проаналізувати роль реклами та брендів у формуванні уподобань споживачів.
8	Тема: Прикладні аспекти сучасної етики бізнесу Завдання: вивчити основні принципи бізнес-етики; дослідити типові етичні дилеми; проаналізувати вплив етики на репутацію підприємства.
9	Тема: Етика ділового спілкування Завдання: опрацювати основні етичні норми ділового спілкування; проаналізувати способи встановлення довіри; дослідити типові помилки та способи їх уникнення.
10	Тема: Невербальна спілкування Завдання: вивчити види невербальної комунікації; дослідити культурні відмінності невербальних сигналів; проаналізувати роль невербальних засобів у сприйнятті інформації.
11	Тема: Діловий імідж та діловий дрес-код Завдання: опрацювати складові ділового іміджу; проаналізувати роль дрес-коду у формуванні професійного образу; ознайомитися з типами ділового дрес-коду.
12	Тема: Етичні аспекти ділових переговорів Завдання: вивчити етичні стандарти ведення переговорів; дослідити методи підтримки етики в переговорному процесі; проаналізувати способи запобігання маніпуляціям.
13	Тема: Етикет ділових зустрічей та прийомів Завдання: опрацювати основні правила ділового етикету; дослідити культурні особливості етикету; проаналізувати організаційні аспекти проведення ділових заходів.
14	Тема: Корпоративна етика та умови її успішного формування Завдання: вивчити поняття корпоративної етики; проаналізувати її вплив на корпоративну культуру; дослідити умови і методи ефективного впровадження етичних норм у організації.

*Самостійна робота студентів з дисципліни фінансовий менеджмент направлена на узагальнення, засвоєння і закріплення знань та включає такі види робіт як опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, підготовку до практичних занять, розгляд

питань, які виносились на самостійне вивчення, вирішення практичних ситуацій, підготовку та презентацію кейсових завдань до відповідних тем дисципліни.

Методи навчання, форми та методи оцінювання

Методи навчання

- МН1 – словесні методи (лекція, дискусія, бесіда, консультація тощо)
- МН2 – практичні методи (практичні або лабораторні роботи)
- МН3 – бізнес-кейси (індивідуальні або командні)
- МН4 – наочні методи (презентації результатів виконаних завдань, ілюстрації, відеоматеріали, тощо)
- МН5 – робота з інформаційними ресурсами: з навчально-методичною, науковою, нормативною літературою та інтернет-ресурсами
- МН6 – комп'ютерні засоби навчання (онлайн курси – ресурси, web-конференції, вебіари тощо)
- МН7 – самостійна робота над індивідуальним завданням або за програмою навчальної дисципліни

Форми та методи оцінювання

- МО3 – захист бізнес-кейсів, результатів досліджень
- МО4 – аналітичні звіти, реферати, тези доповідей, статті
- МО5 – презентації результатів виконання завдань
- МО7 – підсумковий контроль – іспит
- МО11 – інші види індивідуальних та групових завдань

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-10 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Критеріями оцінювання є:

при усних відповідях: повнота розкриття питання; логіка викладання матеріалу; використання основної та додаткової літератури; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; уміння аналізувати теоретичні проблеми з урахуванням світової і вітчизняної практики;

при виконанні письмових завдань: повнота розкриття питання, аргументованість і логіка викладення матеріалу, використання літературних джерел, законодавчих актів, прикладів та фактичного матеріалу тощо; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи.

Максимальна оцінка знань студента під час навчальних занять за кожну тему (опитування, тестування, розв'язання задач), виконанні завдань для самостійної роботи, підготовці есе – 5 балів.

Проведення підсумкового контролю здійснюється у формі екзамену в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою дисципліни і в терміни, передбачені графіком

навчального процесу. Загальна підсумкова оцінка з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів поточного і модульного контролю та результатів екзамену (як можливість отримання додаткових балів, якщо набрані протягом семестру бали не влаштовують студентів). У випадку отримання менше 50 балів за результатами загального підсумкового контролю, студент обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академічної заборгованості.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно (зараховано)	A (90-100)	відмінно
Добре (зараховано)	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно (зараховано)	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно (зараховано)	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Оцінка передбачає такі знання та вміння:

Оцінка	Знання	Вміння
5 (відмінно) A (90 – 100)	Здобувач вищої освіти: – має всебічні і глибокі знання навчального матеріалу за програмою дисципліни; – засвоїв знання щодо теоретичних засад курсу; – глибоко розуміє основну літературу та сучасні публікації з проблематики курсу.	Здобувач вищої освіти: – вміє вільно виконувати практичні завдання, передбачені програмою; – вміє використовувати додаткову літературу, грамотно викладати програмний матеріал; – дає вичерпні, повні, грамотні відповіді на програмні запитання; – демонструє навички творчого мислення.
4 (дуже добре) B (80-89)	– показав повні знання навчального матеріалу за програмою курсу, здатний до їхнього поповнення та оновлення в процесі подальшого навчання і практичної діяльності; – опрацював основну літературу, ознайомився з додатковою літературою, рекомендовану програмою.	– успішно виконав передбачені програмою практичні завдання без суттєвих зауважень; – вміє використовувати на практиці програмні настанови, розв'язувати тестові завдання.

4 (добре) С (70-79)	<ul style="list-style-type: none"> – показав достатні знання навчального матеріалу за програмою курсу, має здатність до їхнього поглиблення в процесі подальшого навчання і практичної діяльності; – опрацював основну літературу, рекомендовану програмою. 	<ul style="list-style-type: none"> – вдало виконав передбачені програмою практичні завдання без критичних зауважень; – здатний використовувати на практиці програмні настанови, розв'язувати тестові завдання.
3 (задовільно) D (60-69)	<ul style="list-style-type: none"> – має достатні знання тільки основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і наступної роботи за спеціальністю; – ознайомився з основною літературою, рекомендовану програмою. 	<ul style="list-style-type: none"> – виконав практичні завдання в межах програмних вимог; – допускає неточності при розв'язанні тестів, виконанні практичних завдань. – не в повній мірі здатний пов'язати теоретичний матеріал з практичними завданнями.
3 (задовільно) E (50-59)	<ul style="list-style-type: none"> – має знання тільки основного програмного матеріалу в обсязі, який дозволяє подальше навчання; – ознайомився з основною літературою, рекомендовану програмою. 	<ul style="list-style-type: none"> – виконав практичні завдання в межах програмних вимог; – допускає упущення, неточності та помилки при розв'язанні тестів, виконанні практичних завдань. – не може пов'язати теоретичний матеріал з практичними завданнями.
2 (незадовільно) з можливістю перескладання FX (35-49)	<ul style="list-style-type: none"> – не володіє системою знань навчального матеріалу дисципліни; – допускає грубі помилки у відповідях; – має недостатній рівень знань для самостійного оволодіння програмним матеріалом без додаткової підготовки. 	<ul style="list-style-type: none"> – допускає принципові помилки під час вирішення передбачених програмою практичних завдань; – показує невміння орієнтуватися в основній літературі і нормативних матеріалах.
2 (незадовільно) з обов'язковим повторним курсом F (1-34)	<ul style="list-style-type: none"> – не володіє системою знань навчального матеріалу дисципліни; – допускає неприпустимі помилки у відповідях; – має рівень знань, який не дозволяє самостійно оволодіти програмним матеріалом та вимагає додаткового прослуховування дисципліни. 	<ul style="list-style-type: none"> – не вмів вирішувати передбачені програмою практичні завдання; – не вмів орієнтуватися в основній літературі і нормативних матеріалах.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота																Залік	Сума
Змістовий модуль №1								Змістовий модуль № 2									
Тема1	Тема 2	Тема.3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	М.к.р. 1	Тема 8	Тема 9	Тема 10	Тема 11	Тема 12	Тема 13	Тема 14	М.к.р. 2		
2	3	4	5	3	3	2	8	3	3	3	4	3	4	2	8	40	100

**ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ САМОКОНТРОЛЮ ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ
НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ**

1. Що таке економічна психологія?
2. Яке місце економічної психології в системі наук про людину?
3. Основні завдання економічної психології.
4. Функції економічної психології.
5. Поняття економічної свідомості.
6. Структура економічної свідомості.
7. Особливості економічного мислення.
8. Механізми формування економічного мислення.
9. Вплив економічного мислення на прийняття рішень.
10. Основи психології кольору.
11. Вплив кольору на споживацьку поведінку.
12. Використання кольору в маркетингу.
13. Психічні процеси генерації ідей.
14. Техніки стимулювання креативності в економічній психології.
15. Роль креативності у бізнесі.
16. Етапи прийняття економічних рішень.
17. Фактори впливу на економічну поведінку.
18. Когнітивні викривлення у прийнятті рішень.
19. Типові помилки в економічній поведінці.
20. Психологія сприйняття грошей.
21. Стереотипи щодо багатства і бідності.
22. Соціокультурні аспекти сприйняття багатства.
23. Вплив фінансового статусу на поведінку індивіда.
24. Мотиваційні аспекти споживання.
25. Емоції в процесі споживчої поведінки.
26. Вплив реклами на вибір споживача.
27. Роль брендів у формуванні споживчих уподобань.
28. Основні принципи сучасної етики бізнесу.
29. Етичні дилеми у бізнесі.
30. Вплив етики на репутацію компанії.
31. Етичні норми ділового спілкування.
32. Принципи встановлення довіри в професійній комунікації.
33. Помилки у діловому спілкуванні та способи їх уникнення.
34. Основні види невербальної комунікації.
35. Культурні особливості невербальної поведінки.
36. Роль невербальної комунікації у діловому спілкуванні.

37. Складові ділового іміджу.
38. Значення ділового дрес-коду.
39. Етичні стандарти ведення ділових переговорів.
40. Основні правила етикету на ділових зустрічах і прийомах.

У дисципліні «Економічна психологія та етика бізнесу» зарахування результатів неформальної освіти може застосовуватися як підтвердження знань, умінь та навичок, набутими здобувачами вищої освіти поза межами навчальної програми, за наявності сертифіката чи інших підтверджуючих документів про проходження чи участь у:

- **онлайн-курсах** (Coursera, edX, Prometheus, Udemy та інші) з ділових комунікацій, корпоративної етики, управління конфліктами, лідерства та психології управління (із виконанням завдань та підсумковим тестом);
- **професійних тренінгах та практикумах** з управління комунікаціями, ведення переговорів, медіації, корпоративної культури та етики бізнесу;
- **проектах, ділових іграх, симуляціях та рольових вправах**, що моделюють реальні конфліктні та комунікаційні ситуації в організаціях, розвивають навички ефективної взаємодії та етичного прийняття рішень.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Бутко, М. П., Неживенко, А. П., Пепа, Т. В. *Економічна психологія. Навчальний посібник*. К.: Центр учбової літератури, 2016. 232 с.
2. Ложкін, Г. В., Спасенніков, В. В., Комаровська, В. Л. *Економічна психологія*. К.: ВД «Професіонал», 2006. 304 с.
3. Лозинський, О. М. *Економічна психологія та психологія підприємництва. Навчальний посібник*. Львів: Тріада плюс, 2015. 246 с.
4. Наумік, К. Г. *Економічна психологія: Навчальний посібник*. Х.: Вид-во ХНЕУ, 2000. 276 с.
5. Романовський, О. Г.; Паномарьов, О. С.; Лапузіна, О. М. *Ділова етика. Навчальний посібник*. Х.: НТУ «ХПІ», 2013. 364 с.
6. Філіпчук, Н. В.; Лусте, О. О. *Self-brand management та економічна психологія: навчальний посібник–практикум*. Ч.: Рута, 2019. 270 с.
7. Chaudhuri, Ananish. *Nudged into Lockdown?: Behavioral Economics, Uncertainty and COVID-19*. Cheltenham, UK: Edward Elgar Publishing, 2022. 256 pp. ISBN 978-1-80037-272-3. URL: <https://www.yakaboo.ua/ua/nudged-into-lockdown-behavioral-economics-uncertainty-and-covid-19.htm>
8. Doroshkevych, D. *Formation of Ukraine's Economy System: Financial Inclusion & Inclusive Economy. Scientific Monograph*. Riga / Ukraine: Baltic Publishing, 2023. URL: <https://baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/book/341>
9. Komlos, John. *Foundations of Real-World Economics: What Every Economics Student Needs to Know*. 3rd ed. London: Routledge, 2023. ISBN 1351584715.
10. *Methodological Foundations of the Psychology of Finances*. Monograph. Kyiv: Монографія, 2023. ISBN 978-617-7319-94-7. URL: <https://monograph.com.ua/catalog/chapter/978-617-7319-94-7/3449>
11. Planinhol, Anke; Corr, Philip. *Behavioral Economics: The Basics*. 2nd ed. London / New York: Routledge, 2023. 256 pp. ISBN 978-0367764340.
12. Thaler, Richard H. *Поведінкова економіка. Чому люди діють ірраціонально і як отримати з цього вигоду (Misbehaving: The Making of Behavioral Economics)*. Перекл. Світлана Крикуненко. К.: Видавництво «Наш Формат», 2021. 464 с. ISBN 978-617-7973-93-4.
13. Turlakova, Svitlana; Shumilo, Yana; Lohvinenko, Bohdan (eds.). *The Future of Behavioral Economics: AI Tools in the Digital Space*. Kyiv: PH "Akademperiodyka", 2024. 170 pp. ISBN 978-966-360-515-9. DOI:10.15407/akademperiodyka.515.170.

Додаткова (допоміжна)

1. Галушко В. П. *Діловий протокол та ведення переговорів*. Вінниця: НОВА КНИГА, 2010. 223 с.
2. Гах Й. М. *Етика ділового спілкування: навчальний посібник*. Київ: Центр навчальної літератури, 2012. 160 с.
3. Гриньова І. В., Ковальчук О. В. «Етичні стандарти в корпоративній культурі українських підприємств». *Вісник КНУ ім. Т. Шевченка. Серія: Економіка*, 2022, № 12, с. 87-95. DOI: 10.17721/1728-2667.2022.12.10
4. Дубчак Г. М., Рудюк Н. Г. *Практикум з психології: навчальний посібник*. Чернівці: Рута, 2006. 360 с.

5. Зубенко Л. Г., Немцов В. О. *Культура ділового спілкування: навчальний посібник*. Київ: Еко Об, 2010. 200 с.
6. Зусін В. Я. *Етика та етикет ділового спілкування: навчальний посібник*. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 224 с.
7. Іваненко Т., Григоренко Ю. *Психологія бізнес-спілкування: практикум*. Київ: Видавничий дім, 2024. 256 с. ISBN 978-617-7887-14-8.
8. Козловська О. М. «Особливості невербальної комунікації в діловому спілкуванні». *Психологія управління*, 2023, № 4, с. 45-52.
9. Невелєв О. М. *Етика та етикет у зовнішньоекономічній діяльності: навчальний посібник для студентів ВНЗ*. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 168 с.
10. Палеха Ю. І. *Етика ділових відносин: навчальний посібник*. Київ: Кондор, 2008. 356 с.
11. Петренко С. «Роль етики в сучасних бізнес-процесах України». *Економічний вісник*, 2023, № 3, с. 123-130.
12. Піз А., Піз Б. *Мова рухів тіла*. Київ: Видавництво «Наш формат», 2017. 416 с.
13. Радевич-Винницький Я. *Етикет і культура спілкування: навчальний посібник*. Київ: Знання, 2011. 291 с.
14. Стоян Т. А. *Діловий етикет: моральні цінності і культура поведінки бізнесмена: навчальний посібник*. Київ: Центр навчальної літератури, 2007. 232 с.
15. Тимошенко Н. Л. *Корпоративна культура: діловий етикет: навчальний посібник*. Київ: Знання, 2009. 391 с.
16. Федорчук М. *Культура спілкування та діловий етикет у міжнародній діяльності*. Львів: Світ, 2021. 310 с.
17. Осеський, В. Л. “Behavioral Institutions of the Digital Economy: Impact on Human Behavior, Transformation of Property Relations and Levels of Trust.” *Економіка та управління національним господарством*, 2022. URL: https://pte.ust.edu.ua/article/download/268128/265772/623304_PTE

Інформаційні ресурси

1. Journal of Business Ethics and Leadership (Україна) – електронний журнал, присвячений бізнес-етики та лідерству. URL: <https://eummas.net/bel/>
2. Ukrainian Journal of Applied Economics and Technology – стаття «Ethical business communications as a means of maintaining the company’s reputation». URL: <https://ujae.org.ua/en/ethical-business-communications-as-a-means-of-maintaining-the-company-s-reputation/> ujae.org.ua
3. Business and Professional Ethics Journal – стаття «Global Survey of Business Ethics 2022–2024. Reports from Europe». URL: <https://doi.org/10.5840/bpej20241220161>
4. Journal of Economic Psychology – міжнародний рецензований журнал з економічної психології. URL: <https://www.sciencedirect.com/journal/journal-of-economic-psychology>
5. Insight: the psychological dimensions of society – науково-теоретичний журнал, відкритий доступ. insight.journal.kspu.edu+1
6. Journal of Business Ethics and Leadership – оформлений як відкритий доступ, тематика бізнес-етики та лідерства. <https://eummas.net/bel/>
7. Ukrainian Journal of Applied Economics and Technology – журнал з відкритим доступом, охоплює теми економіки, технологій і застосування у соціальних контекстах. [ujae.org.ua](https://ujae.org.ua/en/home/) <https://ujae.org.ua/en/home/>

8. Social and Legal Studios – рецензований журнал відкритого доступу з тем соціології, права, психології та соціально-економічних дисциплін. [sls-journal.com.ua](https://sls-journal.com.ua/en)
<https://sls-journal.com.ua/en>
9. Bulletin of the Academy of Labor, Social Relations and Tourism. Series: Economics, Psychology and Management – електронний журнал, тематика – економіка, психологія, управління; відкритий доступ. alsrt.com.ua
<https://www.alsrt.com.ua/index.php/economics/main>
10. Ukrainian Psychological Journal – журнал відкритого доступу Університету ім. Тараса Шевченка, тематика психології, включно з економічною психологією.
sciencejournals.knu.ua
<https://sciencejournals.knu.ua/en/category/psychology>
11. Стаття «Economic psychology in Ukraine: challenges, trends, prospects» – обговорює стан економічної психології в Україні; доступна онлайн у PDF. [Цифрова бібліотека НАПН України](#)
<https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/714216/>
12. Finance of Ukraine – журнал із політикою відкритого доступу ; актуально для досліджень фінансів, етики та поведінки у фінансовій сфері. finukr.com.ua
<https://finukr.com.ua/index.php/journal/publication-ethics>
13. Journal of Business Ethics – міжнародний журнал з бізнес-етики, має частково відкриті статті; корисний для порівняльного аналізу глобальних та українських підходів.
<https://link.springer.com/journal/10551>
14. Business Ethics, the Environment & Responsibility – журнал із темами бізнес-етики, довкілля та відповідальності; має опції відкритого доступу. [Wiley Online Library](#)
<https://onlinelibrary.wiley.com/page/journal/26946424/homepage/fundedaccess.html>

Політика щодо академічної доброчесності

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» <https://www.chnu.edu.ua/media/bkyl5klw/etychnyi-kodeks-chernivetskooho-natsionalnoho-universytetu.pdf>;
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/f5eleobm/polozhennya-pro-zapobihannia-plahiatu_2024.pdf.